

Vaikeneva vieras

— Heikki Poroila —

Yhdistyneitten Kansakuntien automaattinen avaruusasema HUMANUM välitti ensimmäiset sähköistävät viestit lokakuun 15. päivänä 1994: *asemaa lähenee vieras objekti . . . massa hyvin pieni . . . nopeus hyvin pieni . . . objekti sisältää keinotekoisia rakenteita . . . merkkejä orgaanisista yhdisteistä . . .*

Tutkimusalue GALILEI haravoi herkillä tuntimillaan avaruusaseman antamia koordinaatteja tavoitellen varovaisesti arvokasta kohdetta. Miehistön muodostavat viisi tutkijaa ja toinen mokoma teknistä apuhenkilöstöä tiesivät, että oli siellä mitä tahansa, se piti löytää. — Siinä! Tarkasti nyt, ohi ei ajeta!

GALILEIn hologrammitutkan ruutuun piirtyi pieni, pitkänomainen, hyvin tumma kappale, joka suurettuaan alkoi muistuttaa yhä enemmän ruumisarkkua. Hiljalleen se tarkentui ja täytti lopulta koko näyttöruudun. — Voi ei! Sehän on avaruuspuku!

* * *

Löytö imettiin GALILEIn tyhjökammioon ja sieltä aluksen steriiliin tutkimusosastoon. Robotti-instrumentit kiinnittivät sen täyteen tuntimia ja mittarit alkoivat suoltaa ensimmäisiä tuloksia: *Lämpötila 2,374 K – säteilyvoimakasta kaikilla pituuksilla – orgaaniset yhdisteet eivät pinnalla – pinta jokin keinomateriaali . . .*

Viiden tutkijan päät tungeksivat pienessä ikkunassa, jokainen halusi tarkastella kohteen yksityiskohtia. Robotit kohottivatkin kohteen lähemmäs, kääntelivät sitä hitaasti antaen valon kohdistua eri osiin. Se oli epäilemättä jonkinlainen elävää organismia suojelemaan rakennettu varustus, oudon mallinen, mutta tuttu. Yksityiskohtia ei ollut, pintaa peitti mikrometeoritiittien miljoonaisen pommituksen jäljiltä tasainen karheus.

— No niin, mitäs nyt teemme, arvoisat kollegat? Kaivetaanko purkinavaaja esiin vai maljetaanko viedä löytö sellaisenaan Maahan?

— Ei niillä ole sen parempia laitteita, ehtivät sitten aikanaan penkoa sitä ihan tarpeeksi.

— Vastustaako joku kohteen välitöntä avaamista ja alustavaa tutkimista? . . . Selvä, katsotaan mitä siellä on sisällä!

Pienet lasersulattimet leikkasivat oletettua kypärää auki vaivattomasti. Varmuuden vuoksi ei pidetty kiirettä. Jatkuvasti tarkkailevat tuntimet eivät hälyttäneet muutoksista kappaleen värähtelyssä.

— Menkää nyt joku tuonne puhelimeen vastaamaan! Käskekää Maan olla hiljaa ja odottaa vähäsen . . . me raportoimme, sanotaan vaikka tunnin kuluttua!

Hermoilematta väänsi robottikäsi jo irti leikkaamaansa kappaletta sivuun. Teknikot tungeksivat tutkijoiden päiden takana, jokaisen silmät tuijottivat avautuvaa aukkoa, kuka mitäkin odottaen tai peläten. Mustunut kappale irtosi robotin kourasta ja helähti pieniksi siruiksi tutkimuskammion lattialle. Sitä ei huomannut yksikään ihminen. Jokainen katsoi kaukaista vierasta, joka suljetuin luomin tervehti Maan ihmisiä.

* * *

Yhdistyneitten Kansakuntien erikoisneuvoston kokoussalissa istui joukko ihmisiä kiihkeästi selaillessa paksua kansiota, jonka päällisessä luki koruttomasti »COSMIC LIFE (CL) 1». Jokainen tunsu tarinan alun, silti uusia tiedonjyväsia haettiin kiihkeästi. Olihan käsissä potentiaalinen mahdollisuus saada tietoa — enemmänkin todisteita — Maan ulkopuolisen älyllisen elämän olemassaolosta.

Vuorossa oleva puheenjohtaja, eksobiologi Hanna Mantova pohti pientä kelloa perinteisesti kilistäessään samaa kuin jokainen muukin: Mistä tämä täysin jäätynyt ja kosmisen säteilyn muumioima olio tuli? Edustiko se todellakin maanulkopuolista älyä, vai oliko se sitenkin Maan tuotetta? Oliko se inhimillisesti älyllinen olio vaiko jonkinlainen cyborg? Alustavan puheenvuoron jälkeen nousi kymmeniä käsiä pyytämään puheenvuoroa . . .

* * *

Heikki Poroila, 38, kirjastonhoitaja Kuusamosta.*

* Toimituksen virhe, po. "Sotkamosta"

CL 1 eli avaruusmuumio, kuten sitä pian kutsuttiin asiakirjojen ulkopuolella, alistettiin monipuolisiin tutkimuksiin, joihin osallistui kansainvälinen joukko tutkijoita, filosofeja ja tekniikkoja.

Muumion eri osista otettiin solunäytteitä ja neurologien kiihkeästä vaatimuksesta päätettiin nyrkinkokoiseksi kutistuneet aivot irrottaa ja upottaa monimutkaiseen ravintoliuokseen saamaan takaisin alkuperäistä kokoa ja muotoa. Solunäytteet synnyttivät ensimmäisen sensaation; olion geneettinen rakenne ylitti ihmisen tietämyksen, se edusti tietyistä yhdenmukaisuuksista huolimatta täysin uudentyyppistä evoluutiotasoa, kuten arveltiin.

Avaruuspuvun analyysi paljasti sekin arvoituksia; tunnistettavien metalliyhdisteiden ja alkuaineiden lisäksi löytyi rakenneosasia, joiden kemiallista kaavaa ei pystytty selvittämään. Kysymys ei ollut uusista alkuaineista, vaan oudosta rakenteesta, tavasta jolla tietyt yhdisteet täydensivät toisiaan synnyttäen kevyttä ja tiivistä materiaalia, josta avaruuspuku oli valmistettu.

Säteilyanalyysin mukaan itse puku oli ollut kosmisen pommituksen kohteena ainakin 2500, mahdollisesti 3000 vuotta. Mikäli puvussa joskus oli ollut joitakin ulkonemia ja yksityiskohtia, niitä ei enää ollut näkyvissä. Sitä tietä ei päässyt etenemään, puku ei antanut ainnuttakaan viitettä alkuperästään.

Muumion kimppuun kävivät myös fysiologit ja anatomit, jotka totesivat olion kallon n. 30 % ihmispäätä tilavammaksi, hyvin korkeaksi ja suurisilmäiseksi. Visuaalisten silmien välistä löytynyt kummallinen »kolmas silmä» herätti kohua, jonka taakse hukkuivat vähintään yhtä tärkeä havainto, jonka mukaan olion keuhkot mitä ilmeisimmin kykenivät hyödyntämään sekä kaasuseoksia että nesteesen yhdistyneitä kaasuja. Yleisesti ottaen avaruusmuumio oli kutistumisestaan huolimatta Maan ihmistä kookkaampi, kasvot olivat suurten silmien ja korkean otsan takia oudot, mutta epäilemättä tämä yksilö olisi voinut kulkea minkä tahansa taajaman kaduilla herättämättä ihmetystä tai pelkoa. Se oli kerta kaikkiaan hyvin paljon ihmisen kaltainen.

* * *

Ihmisen järki ponnisteli varsinaisten tutkimuskammioiden ulkopuolellakin. Yhteiskuntatieteilijöiden ja astronomien yhdistetty neuvosto joutui pohtimaan avaruusmuumion ilmestymisen syitä ja oletettavia seurauksia. Olihan pelkästään varmuus muumion maanulkoisesta alkuperästä kertaheitolla poistanut päiväjärjestyksestä ikivanhan myytin ihmisen ainutlaatuisuudesta, millä väistämättä oli syvällisiä vaikutuksia ihmiskunnan filosofiseen ja uskonnolli-

seen ajatteluun.

Neuvostossa oli vastakkain lähinnä kaksi näkemystä; epäilijöiden mielestä oli yksinkertaisesti törmätty sattuman oikusta kaukaisen onnettomuuden ja onnekaan säilymisen seuraukseen; tällaisen todennäköisyyden pienuuteen vedoten arvelivat toiveikkaimmat, että muumio olisi jotenkin »syötetty» ihmisille.

Miksi olio ja sen suojapuku sitten olivat niin täysin puhtaita kaikista tunnisteista, muumion alkuperään ja tarkoitukseen johtavista avaimista? Miksei mukana ollut minkäänlaista »käyttöohjetta»? Siihen ei optimistisinkaan kyennyt vastaamaan. Neuvosto päättyi umpikujaan; muumio ei paljastanut mitään alkuperästään tai tarkoituksestaan, mikäli sellaista olikaan. Oli tyydyttävä toteamaan ihmiskunnan vihdoin saaneen todisteen Maan ulkopuolisen älyn olemassaolosta. Vuosisataisen unelman täyttyminen ei kuitenkaan enää tyydyttänyt ketään.

* * *

Muumion irrotetut ja ravintoliuokseen turpoamaan upotetut aivot tuntuivat viimeisteltä tieltä. Ellei niistäkään irtoaisi mitään, täytyisi ihmisen jäädä odottamaan. Ajatus muumion aivojen elvytysyrityksestä ei sinänsä ollut uusi, vastaavaa oli kokeiltu vuosia aiemmin erällä taatusti maanpäällisillä aivonsa säilyttäneillä muumioilla. Tulokset eivät sen sijaan olleet lupaavia. Hanketta ehdottanut neurologiryhmä joutuikin pitkään kamppailemaan saadakseen edes mahdollisuuden yrittää.

Oletettuun alkuperäismuotoonsa paisuneesta ruskeanharmaasta aivomassasta etsittiin pitkään — ja turhaan — eläviä soluja. Kun sitä kautta ei päästy eteenpäin, haluttiin kokeilla kytkemistä hieman keskeneräiseen kyberneettiseen tietokoneeseen. Biologisesti koe oli vähintään epäilyttävä, mutta oli pakko yrittää joutain. Tuskin kukaan uskalsi odottaa kytkemistä seurannutta reaktiota: näyttöpäätte suorastaan räjähti täyteen monimutkaisia sykkiviä kuvioita.

Ensimmäiset analyysit olivat hämmentäviä. Vaikka yhtään elävää neuronaa tai muuta solutyyppiä ei ollut löytynyt, muumion aivojen jokin osa lähetti kiistatta erittäin monimutkaista värähtelyä, joka poikkesi täydellisesti ihmis-aivojen ilmiöistä.

Tilannetta hämmensi osaltaan Ihmisoikeuksien komission vaatima periaatepäätös siitä, merkitsikö ilmiö reagoivien aivojen tietoisuutta ja omistajuutta ja kuuluiko muumio sitten inhimillisten oikeuksien piiriin vai ei. Komissio piti muumiota tietoisena oliona varsinkin sen jälkeen, kun oli havaittu värähtelyn reagoivan aivojen eri osissa tapahtuvaan ärsytykseen eri tavoin.

Mutta kyberneettinen etenemistie päättyi sekin umpikujaan. Vaikka tietty kausaalisuhte vallitsikin ärsykkeiden ja reaktioiden välillä, selitettävää säännönmukaisuutta ei löytynyt. Muumion aivojen värähtelyn analyysi tuotti vain Egyptin hieroglyfejä miljardi kertaa monimutkaisemman tiedoston, jossa ei ollut kahta samanlaista merkkiä.

Viimeinen oljenkorsi oli vähemmän tunnetun neurologi Agin neronleimaus. Umpikujan pohjalla hän esitti mahdollisuuden, että muumion hermosto ja tiedostus perustuivatkin parapsykologian tutkimiin ilmiöihin, ei sähkökemialliseen viestintään. Ajatus palautti välittömästi mieleen muumion otsassa olleen »kolmannen silmän».

Kiivaiden tieteellisten väittelyjen jälkeen päätettiin vielä ryhtyä koesarjaan erilaisten PSI-kykyjen avulla. Satojen lahjakkaiden parapsyykikkojen joukosta seulottiin 5 huippulahjakasta yksilöä, joiden PSI-kyvyt olivat keskitasoa paljon korkeammalla. Jokainen puhui sattumalta eri kieltä, minkä lisäksi oli edessä ratkaisematon kysymys siitä, minkälaisella »kielellä» telepaattista yhteyttä muumioon kannattaisi yrittää. Lopulta päädyttiin siihen, että jokainen yrittää omalla äidinkielellään. Muutakaan ei voitu tehdä.

Avaruusmuumion arvoituksen loppunäytös tapahtui vaatimattomassa PSI-tutkimuskeskuksessa. Viisi koehenkilöä sulkeutui muumion aivojen kanssa pieneen huoneeseen. Monitoreista tarkkailtiin tilannetta visuaalisesti, minkä lisäksi jokaiseen parapsyykikkoon oli kiinnitetty erilaisia mittareita. Koetta valvovat tutkijat tajusivat viimeisen mahdollisuuden olevan käsillä.

Hyvin pian saatiin merkkejä syvästä ahdistuksesta, jota jokainen koehenkilö tunsi. Mitään muuta ei tapahtunut, vain syvää ja tuskaalista ahdistusta, joka näkyi silmillä ja luettiin mittareista. Tunnin yrityksen jälkeen telepaatti toisensa jälkeen halusi lopettaa. Jokaisen raportti oli samanlainen.

Muumion aivoihin oli saatu yhteys. Mutta se yhteys ei kertonut mitään kehittyneestä sivilisaatiosta, teknologiasta tai yhteiskuntajärjestyksestä. Jokainen oli tuntenut kaukaisen vieraan viimeisten elonhetkien yksinäisyyden, avaruuden autiuden synnyttämän syvän ahdistuksen ja kuolemanpelon. Muumio ei kertonut mitään ja kuitenkin sen, että se oli inhimillisempi kuin kukaan oli ajatellut.

PSI-kokeen jälkeen muumion aivot vaikeutivat kokonaan. Aivoihin hitsautunut muisto oli purkautunut. Ovi toiseen sivilisaatioon sulkeutui.